

การผลิตปุ๋ยหมัก

ศพก.เครือข่าย ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

วัสดุการผลิตปุ๋ยหมัก ในอัตราส่วน 1,000 กิโลกรัม.

1. มูลสัตว์ มูลโค มูลสุกร มูลไก่ และมูลแพะ อัตราส่วน อย่างละ 10 กระสอบ
2. วัชพืช ผักตบชวา จอกแหน อัตราส่วน 10 กระสอบ
3. แกลบดำ อัตราส่วน 5 กระสอบ
4. แกลบดิบ อัตราส่วน 5 กระสอบ
5. ชี้น้ำยาวพารา อัตราส่วน 5 กระสอบ
6. โดโลไมท์ อัตราส่วน 3 กระสอบ
7. รำละเอียด อัตราส่วน 50 กิโลกรัม
8. น้ำหมักชีวภาพ อัตราส่วน 30 ลิตร
9. สารเร่ง พด.1 อัตราส่วน 1 ชอ

วิธีการทำ

ขั้นที่ 1. ใส่มูลสัตว์ร่อนพื้น จำนวนครึ่งหนึ่งของชั้นมูลสัตว์ทั้งหมด ที่นำมาผลิต

ขั้นที่ 2. ใส่วัชพืช

ขั้นที่ 3. ใส่แกลบดำและแกลบดิบ

ขั้นที่ 4. ใส่โดโลไมท์และชี้น้ำยาวพารา

ขั้นที่ 5. ใส่รำละเอียด

ขั้นที่ 6. ชั้นบนสุดปิดทับด้วยมูลสัตว์ที่เหลือ

ทุกชั้นจะรดน้ำหมักชีวภาพให้มีความเปียกแบบหมาดๆ หมักไว้ในที่ร่ม ปิดคลุมไว้ 25 วัน กลับกอง หมักต่ออีก 10 วัน จับกองปุ๋ยรู้สึกเย็น สามารถนำไปใช้ได้

นายวีระพงษ์ จันทร์เสถียร
ประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

คุณประโยชน์ของปุ๋ยหมัก

1. ช่วยปรับโครงสร้างของดินให้เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของพืช
2. รักษาความชุ่มชื้นให้แก่ดิน
3. สร้างความแข็งแรงให้กับดินพืช และต้านทานโรคได้ดี
4. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี พืชสามารถตอบสนองได้ดี
5. ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร
6. ใช้เป็นดินเพาะหรือดินปลูก
7. มีธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริมที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช

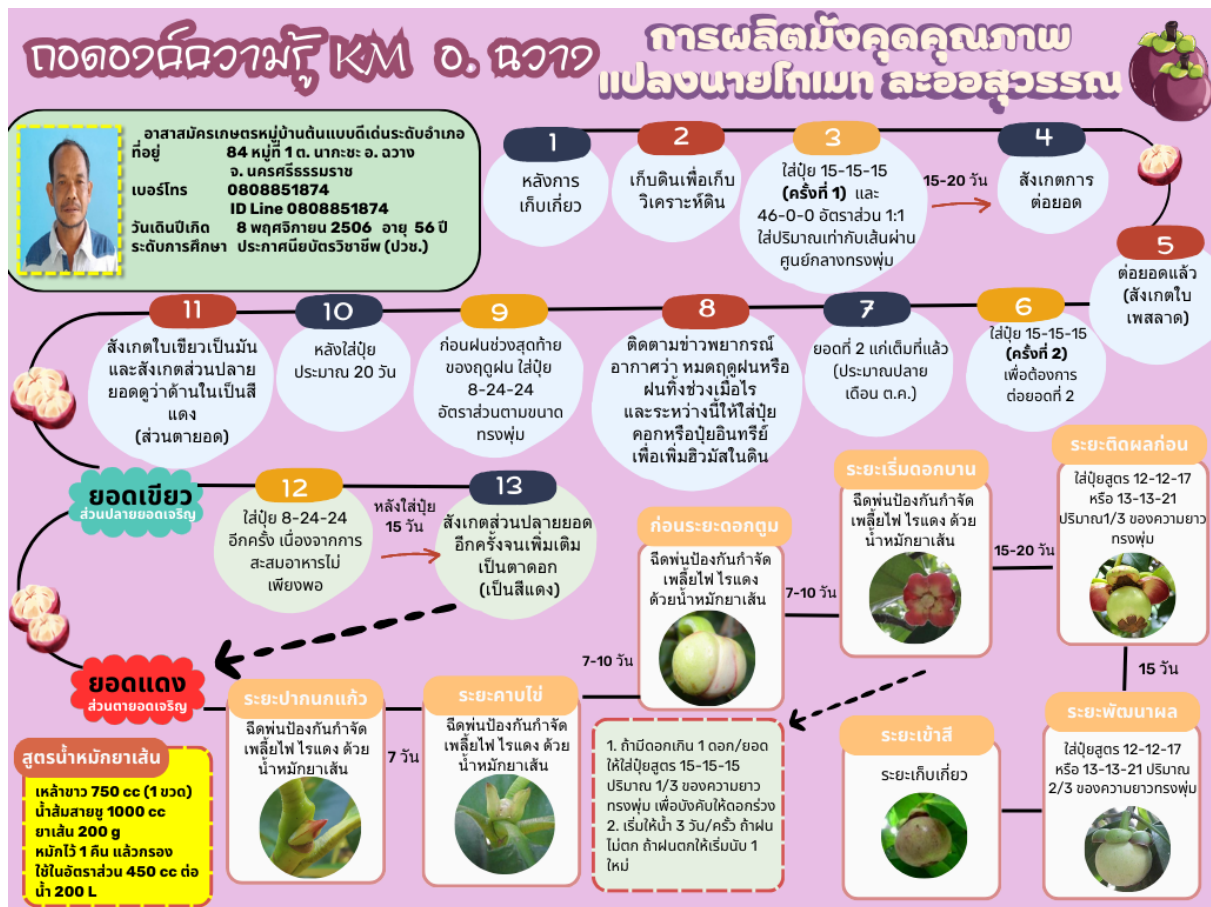
อัตราการใช้

- ไม้ผลขนาดเล็ก 8 กิโลกรัม/ต้น
- ไม้ผลที่ให้ผลผลิตแล้ว 20-30 กิโลกรัม/ต้น
- พืชผัก 20 กิโลกรัม/พื้นที่ 1 ตารางเมตร

สำนักงานเกษตรอำเภोजุฬารักษ์

องค์ความรู้ ๒. การผลิตมังคุดคุณภาพ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์ความรู้ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแตงร้าน ลูกตก น้ำหนัคดี อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแตงร้าน ลูกตก น้ำหนัคดี

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

การผลิตแตงร้าน ลูกตก น้ำหนัคดี

เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล
นายสุรชัย แซ่เดียว
 เป็นเกษตรกรต้นแบบ “การผลิตแตงร้าน”
 ที่ตั้ง 55 ม.8 ต.เขียร์เขา อ.เฉลิมพระเกียรติ
 จ.นครราชสีมา เบอร์โทร 087-8863313

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติองค์ความรู้
 นายสุรชัย แซ่เดียว เป็นเกษตรกรที่รักในอาชีพการเกษตร และได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตร ได้ประกอบอาชีพการทำมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ภายหลังหันมาทำเกษตร แบบผสมผสานไร่สวนผสม ปลูกมะพร้าว มะนาว ผักสวนครัวต่างๆควบคู่ไปกับการเลี้ยงสัตว์ (โค) และประมง (เลี้ยงกบ ปลาตะกุง ปลานิล) โดยเลี้ยงไว้บริโภค ลดรายจ่าย หากเหลือจะแบ่งขายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ในปี 2566 - 2567 ได้มีสนใจมาปลูกแตงร้าน โดยได้ศึกษาจากผู้มีประสบการณ์ และค้นคว้า หาความรู้จากสื่อออนไลน์ต่างๆ โดยได้ดำเนินการปลูกแตงร้านทั้งหมดประมาณ 9 ไร่ และปลูกผักแซมข้างแปลง ในพื้นที่ เช่น ถั่วฝักยาว พริก ช่วยให้มีความรู้ได้จากผลผลิตต่าง ๆ ตลอดทั้งปี

ลดการใช้ปุ๋ยเคมี หันมาใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพและปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตเอง จากเศษวัสดุธรรมชาติ และมีแนวคิดและทดลองทำออร์แกนิกมาใช้ในการ การบำรุงแตงร้าน ช่วยเร่งการเจริญเติบโต รวมถึงสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตได้เป็นอย่างดี และสามารถเป็นแบบอย่าง เกษตรกรในชุมชน ก่อเกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแตงร้าน

1. **ถนอมดิน** : โดยใช้แกลบดำ แกลบเผา ปรับสภาพดิน ช่วยให้ ดินร่วน รวมถึงใช้ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดรองใต้ดินปลูก คลุมม้วยาง
2. **การคัดเลือกและเตรียมเมล็ดพันธุ์แตงร้าน** : พันธุ์คันทอร์ 68 และ/หรือพันธุ์จัมโบ้กรีน
3. **การปลูก**: ปลูกแตงร้านด้วยการหยอดหลุม ระยะห่าง 60 ซม.
4. **การดูแล**: ให้น้ำระบบท่อน้ำหยด ใช้ฮอร์โมนแบ่งพดแดง (เพคดู->เพคเม็ก) เพื่อให้ลูกตก และกระตุ้นการให้น้ำ และ ปูที่โคนมะพร้าวตามระยะการเจริญเติบโต ช่วยให้ลูกตก น้ำหนัคดี การใช้ ปุ๋ยเคมีร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แบบลด ลดต้นทุนการผลิต
5. **การเก็บเกี่ยวผลผลิต** : เก็บเกี่ยวอายุประมาณ 38 - 40 วัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. สนใจศึกษา ทดลอง และนำมาปฏิบัติ เพื่อปรับใช้ในการพัฒนา การผลิตแตงร้านลูกตก น้ำหนัคดี การลดต้นทุนการผลิต ร่วมกับนักความรู้ที่ได้รับการอบรมจากภาครัฐและเอกชนมาปรับใช้
2. มีความอดทน มุ่งมั่น กล้าคิด กล้าทำ
3. เปิดใจยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ
4. การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

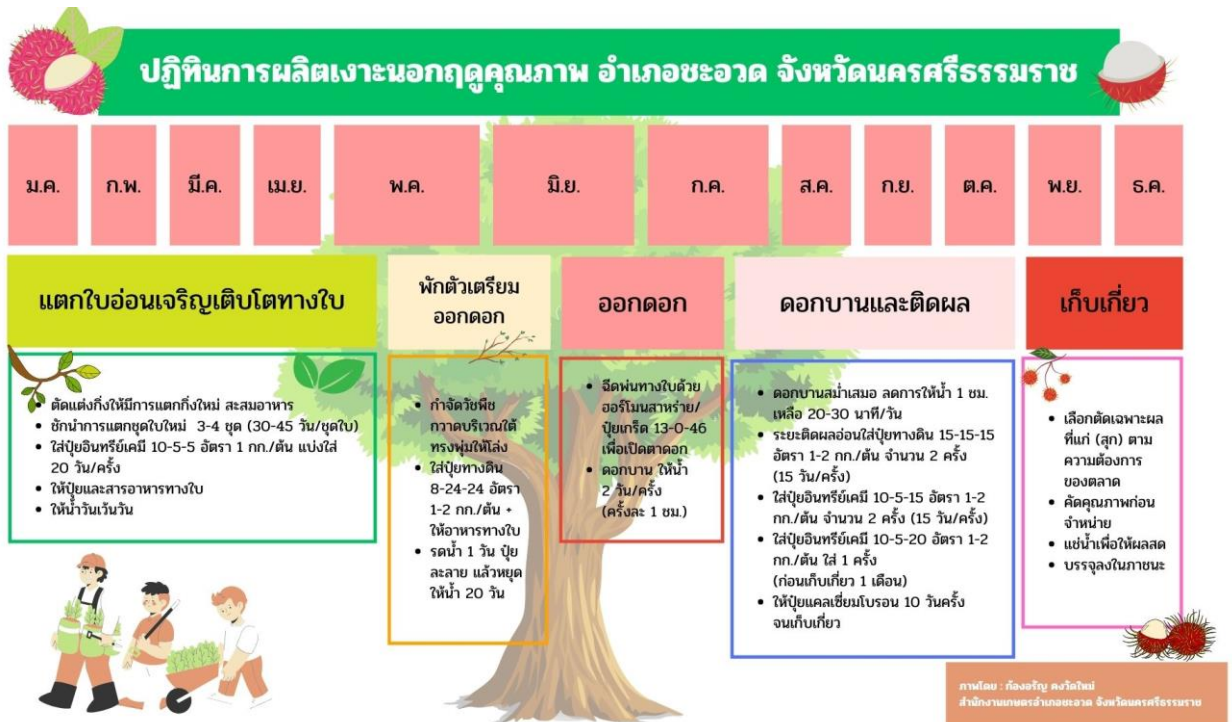
เทคนิค หรือเคล็ดลับ หรือจุดเน้นสำคัญ ที่ทำให้องค์ความรู้เกิดผลสำเร็จ

การทำเกษตรแบบผสมผสาน โดยปลูกแตงร้าน ควบคู่ไป กับปลูกมะพร้าว มะนาวและ พืชผักสวนครัวต่างๆ รวมถึง การเลี้ยงสัตว์เพิ่มรายได้ ให้กับครัวเรือน

มีการใช้ฮอร์โมนแบ่ง พดแดง เพื่อให้ลูกตก หนักและน้ำหนักชีวภาพและ ระบบท่อน้ำหยด แล ปูที่โคนมะพร้าวตาม ระยะการเจริญเติบโต

การลดการใช้สารเคมี โดยใช้ปุ๋ย หมักและน้ำหมักชีวภาพและ ทำออร์แกนิกมาใช้ในการบำรุง พืช ช่วยเร่งการเจริญเติบโต รวมถึงสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

องค์ความรู้ที่ ๔ ปฏิทินการผลิตเงาะนอกฤดูคุณภาพ อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์ความรู้ เรื่อง

การผลิตมังคุดคุณภาพตามมาตรฐาน GAP ในแปลงเรียนรู้ ศพก.

เจ้าของความรู้ นายเนลิม ศรีแฉล้ม เบอร์โทรศัพท์ 086-2668635

การจัดตารางการผลิตมังคุดรายเดือน

1

ธันวาคม

ขั้นตอนเตรียมต้นให้พร้อมออกดอก
จัดการปุ๋ยเพื่อชักนำการแตกใบอ่อน
(หลังเก็บเกี่ยว)
- หว่านปุ๋ยคอกใต้ทรงพุ่มอัตรา 10 กก./ต้น
- คลุมโคนด้วยเศษซากพืช
- กำจัดวัชพืช (หลังเก็บเกี่ยว)

2

มกราคม

ชักนำตาออก ใช้น้ำ 100 ลิตรผสม
น้ำหมักชีวภาพสูตรซากพืช 2 ลิตร
ฉีดพ่นให้ต้นสมบูรณ์
และมีอายุตาขอดมากกว่า 9 สัปดาห์
ก่อนออกดอก

3

กุมภาพันธ์

- ป้องกันเชื้อราที่จับใบ ใช้น้ำ 100 ลิตร
ผสมน้ำหมักชีวภาพสูตรซากพืช 2 ลิตร
และเชื้อราไตรโคเดอร์มา 2 ลิตร ฉีดพ่น
ให้ทั่วทรงพุ่ม
- ตัดแต่งกิ่งที่อยู่ด้านข้างของทรงพุ่มที่ประสานกันออก
ให้มีช่องว่าง 50 ซม.
- ตัดยอดในส่วนที่สูงเกินต้องการออก
- ตัดกิ่งประธาน หรือกิ่งรองออก
ถ้านละ 1 - 5 กิ่ง เพื่อเปิดเพื่อให้แสงสว่างส่อง
เข้าไปในทรงพุ่ม

4

มีนาคม

- จัดการปุ๋ยเพื่อเตรียมความพร้อมออกดอก
- ใช้น้ำ 100 ลิตร+ถั่วงอก 200 กรัม +
ไตรโคเดอร์มา ละลายน้ำ 2 ลิตร ฉีดพ่น
เพื่อจัดการโรค
 - ใส่ปุ๋ย สูตร 8 - 24 - 24 เพื่อชักนำการ
ออกดอก
 - ฉีดพ่นบีโตรีเลียมมอย เมื่อเริ่มแทง
ตาออก

5

เมษายน

- การจัดการในการติดผล
- ประเมินผลผลิตต่อต้น ถ้ามีจำนวนผล
> 50 % ของยอดทั้งหมด ให้ใส่ปุ๋ยยูเรีย
อัตรา 3-5 กก./ต้น รดน้ำให้ชุ่ม เพื่อให้
ผลร่วงเหลือประมาณ 45-50 %
 - การส่งเสริมพัฒนาการของผล
 - ใส่ปุ๋ยเคมี 13-13-21 อัตรา 2 กก./ต้น เท่ากับ
1/3 ของเส้นผ่าศูนย์กลางของทรงพุ่ม
 - ใช้น้ำ 100 ลิตร+น้ำหมักชีวภาพสูตรซากพืช 2 ลิตร
ฉีดพ่นทุก 7 วัน

6

พฤษภาคม-มิถุนายน

- จัดการน้ำเพื่อพัฒนาการของผล
- เพิ่มปริมาณการให้น้ำจัดการปุ๋ย เพื่อเพิ่ม
ปริมาณผลผลิตคุณภาพ
- จัดการปุ๋ยเพื่อความพร้อมของผล
- ใช้น้ำ 100 ลิตร+น้ำหมักชีวภาพสูตรซากพืช
2 ลิตร ฉีดพ่นทุก 7 วัน

7

กรกฎาคม

- จัดการน้ำเพื่อพัฒนาการของผล
- เพิ่มปริมาณการให้น้ำจัดการปุ๋ย เพื่อเพิ่มปริมาณ
ผลผลิตคุณภาพ
- จัดการปุ๋ยเพื่อความพร้อมของผล
- ใช้น้ำ 100 ลิตร+น้ำหมักชีวภาพสูตรซากพืช
2 ลิตร ฉีดพ่นทุก 7 วัน

8

สิงหาคม-ตุลาคม

- ป้องกันผลผลิตเสียหาย จากการเก็บเกี่ยวโดย
ใช้เครื่องมือที่ป้องกันมังคุดผลร่วง หรือกระแทก
รุนแรงระวังอย่าให้ช้ำหัก หรือกลีบเลี้ยงชำรุด
เก็บเฉพาะผลที่สุกแก่ในระยะสายเล็ด
- ป้องกันผลผลิตเสียหาย ระหว่างการปฏิบัติงาน
การเก็บเกี่ยวในส่วนไม่เหมาะสม

สำนักงานเกษตรอำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์ความรู้ที่ ๒ เมล็ดแห้งโกโก้กั่วแรกสุโกโก้พรีเมียม อ.ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมล็ดแห้งโกโก้

กั่วแรกสุโกโก้พรีเมียม

ความชื้น
ไม่เกิน
7.5%

มูลค่าสูงขึ้น

ทำเองได้

- เก็บเกี่ยวผลโกโก้ที่สุกพอดี ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป
- 3 วันแรก หมักแบบไม่ใช้อากาศ
- 3-4 วันหลัง ต้องมีการพลิกกลับกอง อุณหภูมิภายในกองหมัก 40-60°C

บุญเรือน ยุกย่อง

- ตากแดดธรรมชาติ 7-10 วัน
- ใช้ระบบอบแห้งพลังแสงอาทิตย์แบบเรือนกระจก ลดระยะเวลาและทำให้คุณภาพเมล็ดสม่ำเสมอ

☎ 0861222399

📍 ม.5 ต.สระแก้ว อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

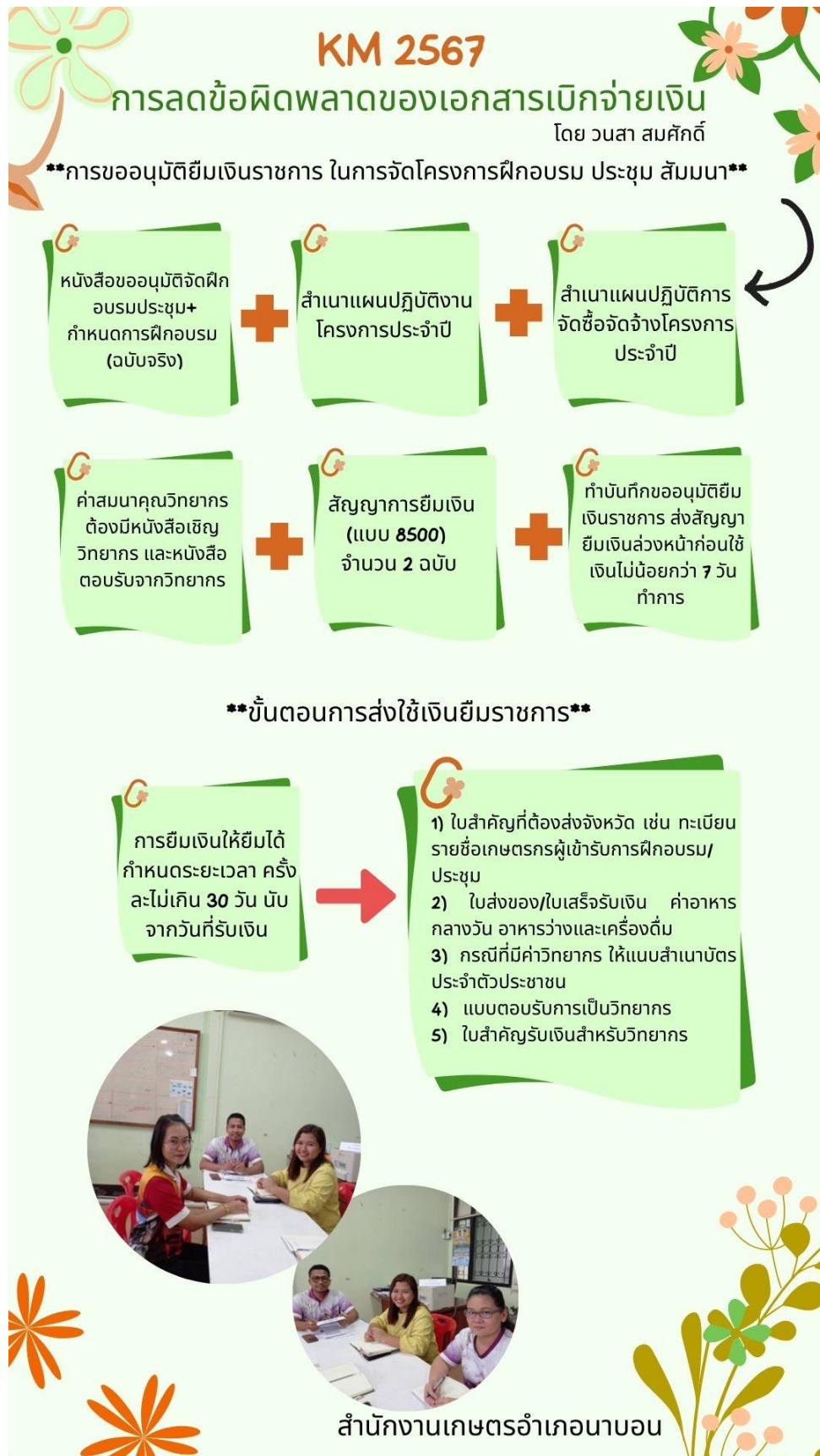
facebook : tasalar chocolate

องค์ความรู้ที่ ๗ ยุวเกษตรกร อ.ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สิ่งวิดีโอ การจัดการความรู้ ของ อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

https://drive.google.com/file/d/1deyOLNw5SExFpdoXW_jSAooXCUHfvui/view?usp=sharing

https://drive.google.com/file/d/1deyOLNw5SExFpdoXW_jSAooXCUHfvui/view

องค์ความรู้ที่ ๙ การผลิตทุเรียนคุณภาพ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

การผลิตทุเรียนคุณภาพ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายศรีโพล ดำโอ
ที่อยู่ 3/2 หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านลานาว
อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดการสวนทุเรียนช่วงก่อนให้ผลผลิต

- ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนงด้านในทรวนที่ไม่ได้รับแสง กิ่งน้ำค้างกึ่งขนาดเล็กรักษาให้ทรวนไปทั่ว ตัดปลายกิ่งที่ชอนุ่นที่ปะสามกันกับต้นข้าวเดียว ทารอตัดด้วยปูนแดง หรือสารดอปเปอร์ออกซิคลอไรด์

การเตรียมชุดใบเพื่อการออกดอก

- ใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ปริมาณ 700-800 กรัมต่อต้น (เดือนละ 1 ครั้ง) ชักน้ำให้ทุเรียนแตกใบอ่อน
- เมื่อได้ออวดชุดแรก ใบเริ่มทาว ใส่ปุ๋ย 15-5-20 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น จำนวน 4 ครั้ง ทุกๆ 15 วัน (รวมระยะเวลา 2 เดือน)
- ใส่ปุ๋ยสูตร 25-7-7 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น จำนวน 1 ครั้ง เมื่อกระทุ้งยอดใบชุด 2 และใส่ปุ๋ยสูตร 6-3-33 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น จำนวน 1 ครั้ง เมื่อทาสะสมอทาว
- ใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-20 หรือสูตรเสมอ 15-15-15 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น เมื่อให้ใบชุด 2 ทาวออก

การชักนำการออกดอก

- ประมาณ 30 - 45 วัน ก่อนออกดอกใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 อัตรา 2 - 3 กิโลกรัมต่อต้น

การปักดอทุเรียน

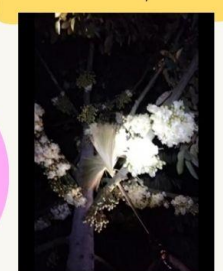
- ชะลอหรือดวดยุคปริมาณการใช้ไนโตรเจน เมื่อต้นทุเรียนมีใบแก่มีความงอกเต็มที่แล้ว ทามอสุ สภาวดินในแต่ละวันที รวมทิดการชักนำปุ๋ย ชาทอทาว เมื่อส่วเสริมการออกดอก และฉีดสารนาโดลบูทราโซล (Paclobutrazol; PBZ) เมื่อกระตุ้นการออกดอก

การตัดการเมื่อเพิ่มการติดผล

- (1) เริ่มตัดแต่งดอกเมื่อมอสุ 30 วัน หลังออกดอก
- (2) ตัดดอกที่อยู่ปลายกิ่ง ขนกิ่งที่มีขนาดเล็กออก
- (3) ทาวมีดอกปริมาณมทาว ตัดแต่งไว้เป็นกลุ่ม ๆ ละไม่เกิน 20 ดอก
- (4) ทาวมีดอกหลายรุ่นให้ตัดแต่งเหลือไว้เฉพาะดอกรุ่นเดียวกันในแต่ละกิ่ง
- ฉีดพ่นปุ๋ยทาวใบ สูตรเสมอ เช่น 21-21-21 อัตรา 0.5-1 กิโลกรัม + ทาดอนมิโนอัตรา 200 ซีซี + แดลเชียม-โพอน อัตรา 300 ซีซี/น้ำ 200 ลิตร เมื่อดอกมอสุ 40-45 วัน เมื่อความสมบูรณ์ของดอก และก่อนดอกบาน 4 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 0-0-60 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น

การเพิ่มปริมาณ และปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

- ตัดแต่งผลที่มีรูปร่างบิดเบี้ยว ผลขนาดเล็ก และผลทาวรุ่นออก ให้เสร็จทาวในสัปดาห์ที่ 4 หลังดอกบาน
- ใส่ปุ๋ยสูตร 12-12-17 ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น จำนวน 2 ครั้งชวาทัน 15 วัน ชวาวขนาดผลมอสุประมาณ 2 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-20 อัตราไม่เกิน 2 กิโลกรัมต่อต้น
- ชวาวขนาดผลมอสุประมาณ 75-80 วัน ใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-25 อัตราไม่เกิน 2 กิโลกรัมต่อต้น (๓

องค์ความรู้ที่ ๑๐ เทคโนโลยีการผลิตส้มโอทับทิมสยาม อ.ปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

เทคโนโลยีการผลิตส้มโอทับทิมสยาม ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร อำเภอปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายจิรอน แสงวิมาน

เป็นเกษตรกรผู้นำที่ดำเนินชีวิต และทำการเกษตร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนใฝ่หาความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ ด้านการเกษตรเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองรวมทั้งเกษตรแปลงอย่างเคียงในบ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับการศึกษา โดยจบการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้

มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การขยายเชื้อจุลินทรีย์เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคพืช ระบบการให้น้ำแก่พืช ด้านประมง ด้านพัฒนาที่ดิน การทำบัญชีรายรับรายจ่าย

องค์ความรู้

- 1 เป็นแปลงต้นแบบส้มโอทับทิมสยาม ระบบการให้น้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน
- 2 มีการใช้เชื้อจุลินทรีย์เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ เชื้อราไตรโคเดอร์มา มาใช้ภายในแปลงเพื่อลดการใช้สารเคมี และส่งเสริมให้สมาชิกนำไปทดลองใช้ภายในแปลงของตน
- 3 มีการทำบัญชีรายรับรายจ่าย

ฐานการเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การเตรียมพื้นที่ปลูก

การขุดยกร่อง ความกว้าง ความยาว ความสูงที่เหมาะสม เพื่อป้องกันน้ำท่วม ลดความเสียหายของต้นส้มโอ ในฤดูมรสุมและการติดตั้งระบบการให้น้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การคัดเลือกต้นพันธุ์

คัดเลือกต้นพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์ ปราศจากโรคพืช และแมลงศัตรูพืชเพื่อนำมาปลูกในแปลง วิธีการขยายพันธุ์ที่เหมาะสม

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การใส่ปุ๋ยและดูแลรักษา

การใส่ปุ๋ย ให้น้ำตามช่วงอายุที่เหมาะสม ถ่ายทอดและสาธิตการผสมแม่ปุ๋ยเพื่อใช้เอง การผลิตสารจับใบ การผลิตสารเคลือบใบรอน ส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อบีบีเพื่อป้องกันการเกิดโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวในระยะที่เหมาะสม ส่งเสริมการติดเครื่องหมายเพื่อบันทึกอายุหลังออกบานเพื่อลดการเก็บส้มโออ่อนหรือเกินกำหนด

การถอดองค์ความรู้ของ เกษตรกรต้นแบบ

ศูนย์ ศพก. เครือข่าย : กลุ่มปลูกข้าวนาเพื่อการศึกษาและเรียนรู้
1 ไร่ ได้หลายแสน

นายธนาชาติ เพชรกรณ์

ชื่อศูนย์ ศพก. เครือข่าย : กลุ่มปลูกข้าวนาเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ 1 ไร่ ได้หลายแสน
ที่ตั้งศูนย์ : หมู่ที่ 3 ตำบลเขาพระ
อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
พื้นที่ : 2 ไร่
สมาชิกในกลุ่ม : 14 ราย

กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานความรู้ เทคนิค หรือเคล็ดลับ
หรือจุดเด่นสำคัญ ที่ทำให้องค์ความรู้เกิดผลสำเร็จ

1. ความพร้อมด้านองค์ความรู้

เกษตรกรต้นแบบเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ โดยเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์โดยตรง การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การอบรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกร

2. ความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้

เกษตรกรต้นแบบสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร

3. การเป็นที่ยอมรับจากชุมชน/เครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ

เกษตรกรต้นแบบ เป็นคนที่ริเริ่มการสร้างพื้นที่จากแรงกาย แรงใจ และความมุ่งมั่นที่จะทำความดีเพื่อในหลวง ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ จากพื้นที่ที่สร้าง ผู้พื้นที่ กลุ่มปลูกข้าวนาเพื่อการศึกษาและเรียนรู้ 1 ไร่ ได้หลายแสน โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันสนับสนุน

แปลงเรียนรู้

ปริมาณผลผลิต :

ข้าว กข 43 (2 รอบต่อปี) = 1.3 ตัน
ปลาฉี่จี่จรอดา = 2000 กิโลกรัม (จะใส่ปลาทั้งหมดโดยจะใส่ปลา
มีการผสมพันธุ์และหมุนเวียนให้ผลผลิตตลอด รวมทั้งมีการจำหน่าย
ขายลูกปลาดังกล่าว)
มะพร้าวพันธุ์ขาว (รุ่นมะพร้าว มะพร้าวขาว) = 200 - 300 ผล
เจาะโรเรียน = 130 กิโลกรัม
ส้มโอกับกล้วย = 20 ผล
ผักบุ้ง เก็บได้ตลอดทั้งปี = ผักละ 8 บาท
ผักขวย เก็บได้ตลอดทั้งปี = ผักละ 10 บาท
ผักกาดขาว = ผักละ 10 บาท
หน่อไม้ เก็บได้ตลอดทั้งปี = กิโลกรัมละ 50 บาท

ฐานเรียนรู้

ฐานเรียนรู้ มีจำนวน 7 ฐาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรผสมผสาน
ฐานการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์
ฐานการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเลี้ยงหอยขม
ฐานการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
ฐานการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การใช้ยาอย่างรู้คุณค่า
ฐานการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
ฐานการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การผลิตอาหารให้ปลา "แซนวิสปลา" ด้วยวัตถุดิบธรรมชาติ

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอพิปูน

องค์ความรู้ที่ ๑๒ ตลาดมังคุด วสข.แปลงใหญ่มังคุด อ.ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตลาดมังคุด วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มังคุด
กลุ่มพัฒนาคุณภาพมังคุดร่อนพิบูลย์

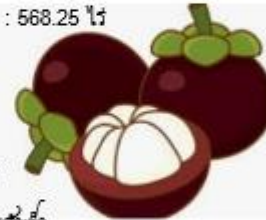
นางคณี วิสุทธิคุณ

ประวัติ

นางคณี วิสุทธิคุณ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (ปวช.) จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (ปวศ.) จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารธุรกิจ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มพัฒนาคุณภาพมังคุดร่อนพิบูลย์

ที่ตั้ง : เลขที่ 501/9 หมู่ที่ 13 ตำบลร่อนพิบูลย์
อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
สมาชิก : 54 ราย
พื้นที่ปลูกมังคุด : 568.25 ไร่

กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ เทคนิค

จากประสบการณ์ในอดีต ที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

1. ความพร้อมด้านความรู้ เกษตรกรต้นแบบเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถโดยเกิดจากการส่งเสริมประสบการณ์จากการปฏิบัติ การอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเกษตร การผลิตมังคุดคุณภาพด้านการตลาด
2. ความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เกษตรกรต้นแบบสามารถให้ความรู้และประสบการณ์ที่มี
3. กฎระเบียบข้อปฏิบัติ สมาชิกทุกคนปฏิบัติตามข้อบังคับกลุ่ม ตลอดจนมีความสุขกับการทำงานช่วยเหลือ ร่วมมือกันสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดประโยชน์เพื่อความก้าวหน้าแก่องค์กร

สมาชิกกลุ่มทุกคนให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพตั้งแต่ต้นน้ำ เพื่อให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

โรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมัน (การโนเดอร์มา)

การจัดการโรคการโนเดอร์มา

เมื่อต้นปาล์มแสดงอาการทางใบพบ ให้สันนิษฐานไว้อันดับแรกเลยว่าเกิดโรคลำต้นเน่าในปาล์มน้ำมันแล้วโดยใช้วิธีการป้องกันและกำจัดดังนี้ในกรณีพบเชื้อราการโนเดอร์มาแล้ว ใช้ B – Plam ชีวภัณฑ์ 1 ซอง (20 กรัม) ผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นโคนต้นที่พบเชื้อ และฉีดป้องกันต้นที่มีความเสี่ยง โดยฉีดบริเวณรอบลำต้น และต้นที่มีระยะปลูกใกล้กัน

ผลการใช้ B-Plam

ปรากฏว่าสามารถควบคุมเชื้อรา การโนเดอร์มาได้ แต่ต้องใช้อย่างต่อเนื่อง และต้องมีการรวมกลุ่มกันใช้ของเกษตรกร เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด จึงจะสามารถควบคุม เชื้อราการโนเดอร์มาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

นายมนัส รอดมินทร์ (นัส)

เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมัน
ม.5 ต.แหลม อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช

สำนักงานเกษตรอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

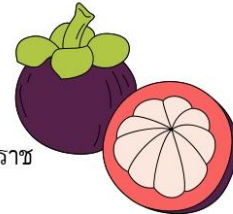
องค์ความรู้ที่ ๑๔ การวางแผนกระบวนการทำงานเครือข่าย วสช.ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จ.นครศรีธรรมราช
กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช

การแปรรูปและตลาดมังคุด กลุ่มมังคุดกวนแม่ประไพ

นางประไพ ขุ่มบัวมาศ
เกิดวันที่ 10 พฤษภาคม 2501
ที่อยู่ : 122 หมู่ที่ 6 ตำบลนาสาร
อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
สมาชิกในกลุ่ม : 10 คน
พื้นที่ปลูกมังคุด : 32 ไร่

กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ เทคนิคจากประสบการณ์ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

- 1.นางประไพ ขุ่มบัวมาศ เป็นเกษตรกรที่ดำเนินชีวิต และทำการเกษตร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนใฝ่หาความรู้ด้านการเกษตร เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองเสมอ
2. จากปัญหาราคามังคุดตกต่ำหลายปีที่ผ่านมา จึงได้ศึกษาตลาดมังคุด ลักษณะของมังคุดคุณภาพที่ตลาดต้องการ จึงมีแนวคิดหาแนวทางเพื่อให้ขายมังคุดได้ในราคาที่สูงขึ้น โดยให้ทุกคนในกลุ่มทำมังคุดคุณภาพ
3. สมาชิกกลุ่มมีการตื่นตัวในการผลิตและปรับปรุงคุณภาพมังคุด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น ปัญหาโรคแมลงและศัตรูพืช ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ปัญหาภัยแล้ง และภัยธรรมชาติ ราคามังคุดที่ผลิตที่สูงขึ้น ทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการบริหารจัดการสวนมังคุด
4. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ รวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บริหารจัดการร่วมกันเพื่อเพิ่มผลผลิตยกระดับคุณภาพให้เป็นมาตรฐานมากขึ้น

“สมาชิกกลุ่มทุกคนจะให้ความสำคัญในเรื่องของคุณภาพของผลผลิตเป็นอันดับแรก เพื่อให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพที่ดีที่สุด”

การจัดการสวนส้มโอทับทิมสยาม

โดย นายภาณุวัชร เพชรรัตน์

1. แหล่งน้ำ

ใช้น้ำในร่องสวนและระบบน้ำบาดาลเมื่อน้ำในร่องสวนไม่เพียงพอจะใช้ระบบพองน้ำจากถังสูบน้ำบาดาลมาใส่ในร่องสวน ทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดทั้งปี

ใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ มีน้ำใช้ร้อยละ 30 ของพื้นที่ โดยขุดร่องสวนกว้าง 6 เมตร สำหรับปลูกแถวเดี่ยวหรือขุดร่องสวนกว้าง 12 เมตร สำหรับปลูกแบบแถวคู่ และเว้นร่องน้ำให้กว้าง 8 เมตร สลัก 2 เมตร พร้อมทั้งวางระบบน้ำภายในแปลง

2. พื้นที่ปลูกและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

พื้นที่ปลูกมีจำนวน 31 ไร่ 2 งาน ปลูกส้มโอทับทิมสยามจำนวน 900 ต้น

3. การปรับปรุงดิน

ส้มโอทับทิมสยามจะนิยมปลูกในดินที่มีส่วนผสมของดินเหนียวร้อยละ 70 มีค่า pH 5.2-7.2 จะช่วยให้ส้มโอทับทิมสยามเจริญเติบโตได้ดี หากดินมีค่า pH น้อยกว่านี้จำเป็นต้องปรับสภาพโดยขุดร่องสวนกว้าง 6-12 เมตร ใส่โดโลไมท์และปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยชีวภาพแล้วไถกลบสัก 2 ครั้ง จะทำให้ pH ของดินเพิ่มขึ้นเป็น 6.0-6.5

4. การคัดเลือกกิ่งพันธุ์

เลือกจากต้นแม่พันธุ์ที่มีอายุ 3 ปีขึ้นไป ที่ให้ผลแล้ว มีผลดก มีรสชาติดี ต้นมีความเจริญเติบโตแข็งแรง มีโรคและแมลงน้อยที่สุด เลือกกิ่งกลม ไม่เป็นเหลี่ยม เลือกกิ่งที่มีใบเป็นพวงสามใบ ไม่ควรเลือกกิ่งอ่อนหรือแก่เกินไป เพราะทำให้ตายง่ายและโตช้า

5. การจัดการศัตรูพืช

ใช้วิธีผสมผสาน เช่น การใช้กาวดักแมลงวันทอง การใส่สารล่อวันทอง การก่อไฟไล่แมลง และการใช้สารเคมีแบบสลับกลุ่มกัน

6. การใส่ปุ๋ย

ต้นส้มโอทับทิมสยามอายุ 1-3 ปี ใส่ปุ๋ย 25-7-7 อัตรา 200-250 กรัม ต่อต้น ทุกๆ 2 เดือน

ต้นส้มโอทับทิมสยามติดผลแล้ว ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 2-3 กิโลกรัม ต่อต้น เพื่อเพิ่มขนาดของผลก่อนเก็บเกี่ยว และตัดมาประมาณ 1-2 เดือน ใส่ปุ๋ยเคมี 13-13-21 อัตรา 2-3 กิโลกรัม ต่อต้น เพื่อเพิ่มความหวานของผลส้มโอทับทิมสยาม

7. การจัดการผลผลิตก่อนเก็บเกี่ยว

ก่อนการเก็บเกี่ยวผลส้มโอทับทิมสยามจะงดการให้น้ำเพื่อให้ผลส้มโอทับทิมสยามมีรสชาติหวานขึ้นเป็นระยะเวลา 7 วัน เพื่อให้ได้ส้มโอทับทิมสยามรสหวานจัด ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาด

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

Department of Agricultural Extension

วิธีการตรวจสอบน้ำหนักแห้งของเนื้อทุเรียน เพื่อวัดคุณภาพอ่อน-แก่ ของทุเรียน

เกณฑ์มาตรฐานค่าของน้ำหนักแห้งของทุเรียน ที่สามารถส่งออกได้

พันธุ์กระดุมทอง	ไม่น้อยกว่า 27 เปอร์เซนต์
พันธุ์ชะนี	ไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซนต์
พันธุ์พวงมณี	ไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซนต์
พันธุ์หมอนทอง	ไม่น้อยกว่า 32 เปอร์เซนต์

1. เลือกผลทุเรียนที่สงสัยว่าอายุการเก็บเกี่ยวยังไม่เหมาะสม ทำการผ่าตามขวาง หั่นเป็นแว่น หนาประมาณ 2.5 เซนติเมตร

2. ตัดเนื้อจากทุกพู หั่นเป็นชิ้นเล็ก คล้ายให้เข้ากัน ชั่งน้ำหนักรวม 10 กรัม

3. อบด้วยไมโครเวฟ ความร้อนต่ำ เวลาสม่ำเสมอ ประมาณครึ่งละ 2-3 นาที นำมาชั่ง ทำเช่นนี้เรื่อยไป จนกว่าน้ำหนักจะคงที่ นำมาคำนวณ ร้อยละน้ำหนักแห้ง

$$\text{ร้อยละน้ำหนักแห้งเนื้อ} = \frac{\text{น้ำหนักแห้งเนื้อ (กรัม)}}{\text{น้ำหนักสดเนื้อ (กรัม)}} \times 100$$

การจัดการสวนสวนปาล์มน้ำมัน การปลูกพืชร่วมปาล์ม(โกโก้)และการจัดการผลผลิต

นายสุกันยา ชูมณู
428 บ้านควนอวดพัน หมู่ที่ 8 ตำบลปริก
อำเภอทุ่งใหญ่จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดการสวนสวนปาล์มน้ำมัน

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ผสมปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- เพิ่มผลผลิตด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี
- เสริมปุ๋ยแคลเซียมโบรอน แมกนีเซียม และวัดค่า pH ของดินก่อนปรับปรุงบำรุงดินทุกปี

พืชร่วมปาล์ม(โกโก้)

- ปลูกขนาด กวขยล 50x50x50 เซนติเมตร
- ต้นโกโก้อายุ 2 ปีจะเริ่มทยอยออกดอกและติดผลอ่อน

การจัดการผลผลิตโกโก้

- กระบวนการหมักโกโก้ที่มีการเติมน้ำเหลือทิ้งจากการหมัก โดยมีงานวิจัยเข้ามารับรอง
- การแปรรูปโกโก้ดิบ
- การแปรรูปชอคโกแลต

075-489205

สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งใหญ่

ภูมิปัญญา

การผลิตน้ำผึ้งจาก ตำบลบ้านเนิน

นายเดโช สุวรรณพงศ์ อายุ 73 ปี ที่ตั้ง เลขที่ 43/1 หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านเนิน อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกรผู้ปลูกต้นจาก ในพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ (เริ่มปลูกเมื่อ พ.ศ. 2549) เพื่อใช้ในการผลิตน้ำผึ้งจากและน้ำตาลจาก โดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาทุ่งมาปลูกป่าจาก

กระบวนการ ขั้นตอน วิธีปฏิบัติ เทคนิค จากประสบการณ์
ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

..... ❖
1. ความพร้อมด้านความรู้
เกษตรกรมีความรู้ความสามารถ โดยเกิดจากการ
สั่งสมประสบการณ์ จากการปฏิบัติ แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ และการสืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ

☎ 075-386092

สำนักงานเกษตรอำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

องค์ความรู้ที่ ๒๐ การเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย อ.พรหมศิริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางวนิดา ศรีราเพ็ญ

YOUNG SMART FARMER อำเภอพรหมคีรี

สำนักงานเกษตรอำเภอพรหมคีรี

การเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย @เพาะรัก 2 ภูพาร์ม

เจ้าของแปลง :นางวนิดา ศรีราเพ็ญ

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 39 หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช (เพาะรัก 2 ภูพาร์ม)

พิกัด : Latitude 8.535178
Longitude 99.819589
x : 590199 y : 943559 zone 47P

เบอร์โทรศัพท์ : 0891402038

รู้จักหนอนแมลงวันลาย

แมลงวันลาย หรือ BSF (Black Soldier Fly)

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Hermetia illucens* ในประเทศไทยมีชื่อเรียกหลายชื่อ เช่น แมลงวันลาย หนอนจันทร์ดำ แมลงทวารเสือ แมลงโปรตีน หนอนแม่โจ้ เป็นต้น พบได้ทั่วไปตามธรรมชาติ ชอบอยู่ในสภาพภูมิอากาศที่อบอุ่น และชื้นแฉะ ไม่เป็นพาหะนำโรคและไม่เป็นศัตรูพืช

วงจรชีวิตแมลงวันลาย

วงจรชีวิตแมลงวันลาย

ระยะไข่ 4-6 วัน

ระยะตัวอ่อน 6-10 วัน

ระยะตัวกลาง 6-7 วัน

ระยะตัวเต็มวัย 10-17 วัน

ระยะผสมพันธุ์ 18-25 วัน (ตั้งแต่ไข่ถึงวางไข่)

การเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย

โรงเรือนฟาร์มเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย (เรือนหมักมูล)

วัสดุที่ใช้ : มูลสัตว์ → ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

วัสดุที่ใช้ : ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

วัสดุที่ใช้ : ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

โรงเรือนเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย

วัสดุที่ใช้ : ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

วัสดุที่ใช้ : ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

วัสดุที่ใช้ : ขี้ไก่ → ขี้หมู → ขี้วัว → ขี้ควาย → ขี้ม้า → ขี้คน

ที่มา: สถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร (สท.) อวทช

การใช้ประโยชน์

1. ทำปุ๋ยอินทรีย์

บดขยี้ขี้ไก่หรือขี้วัวได้เร็วกว่าไส้เดือน 5-10 เท่าและกินอาหารได้ถึง 2 เท่าของไส้เดือนตัวละกรัม ซึ่งเพาะรัก 2 ภูพาร์ม ช่วยชุมชนในการกำจัดขยะอินทรีย์ โดยการรับขยะอินทรีย์จากร้านอาหารในชุมชน มาเป็นอาหารให้กับหนอนแมลงวันลาย
2. โปรตีนทางเคจิก

(ใช้แบบสด จนแห้ง หรือปั่นกับอาหารอื่น)

เป็นแหล่งโปรตีนทดแทนปลาป่นสำหรับผลิตอาหารสัตว์ เป็นอาหารสัตว์ปีก สัตว์น้ำ และสัตว์เคี้ยวเป็นต้น ช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ซึ่งเพาะรัก 2 ภูพาร์ม นำมาหมักจนเป็นอาหารไก่และปลาดุกในฟาร์ม
3. ได้ไข่อินทรีย์

นำมูลหนอนแมลงวันลายไปเป็นปุ๋ย

องค์ความรู้ที่ ๒๒ ปฏิทินการผลิตพืช “มังคุด” อ.ขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานการณ์ทุเรียนโลก

และความท้าทายที่เกษตรกรต้องเผชิญ

เดิม

อนาคต

ผู้บริโภคหลัก	จีนเป็นผู้นำทุเรียนผลสดกว่า 80% ของการนำเข้าทั่วโลก	คาดว่าจีนจะยังนำเข้าทุเรียนผลสดราว 70-80% ของการนำเข้าทั่วโลก
การบริโภคของจีน	การบริโภคของจีนเติบโตอย่างก้าวกระโดด	การบริโภคของจีนยังเติบโตต่อเนื่อง
ผู้ส่งออกหลัก	ไทยเป็นผู้ส่งออกทุเรียนผลสดให้จีน แต่เพียงผู้เดียว	ไทยไม่ใช่ประเทศเดียวที่สามารถส่งออกทุเรียนผลสดไปจีนอีกต่อไป
คู่แข่ง	ประเทศผู้ปลูกทุเรียนอื่นๆ เน้นขายในประเทศเป็นหลัก	ประเทศผู้ปลูกทุเรียนอื่นๆ หันมาบุกตลาดส่งออกมากขึ้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เมืองหลักที่บริโภคทุเรียน

จึงยังต้องการบริโภคทุเรียนอีกมาก

แนวโน้มการบริโภคทุเรียนยังีโอกาสเพิ่มขึ้น สามารถกระจายสินค้าไปยังเมืองรองได้มากขึ้น คนจีนสนใจทุเรียนขนาดเล็กลง 3-4 กก./ลูก คนจีนซื้อทุเรียนผ่านทางออนไลน์มากขึ้น

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

คาดการณ์ปริมาณทุเรียนในตลาดจีน (ล้านตัน)

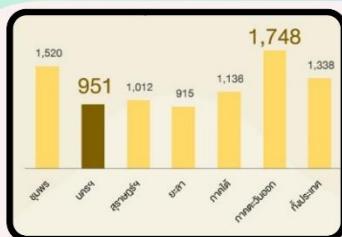
ในระยะ 5 ปีข้างหน้า ผลผลิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดจีนจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะเป็แรงกดดันต่อราคาทุเรียน

ความท้าทายหลักของภาคเกษตร

สภาพอากาศแปรปรวนมากขึ้น
ต้นทุนสูงขึ้น
ค่าแรง
ค่าปุ๋ย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความท้าทายของทุเรียนหครศรีฯ

ผลผลิตต่อไร่ของทุเรียนหครศรีฯยังต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย

ที่มา : ศศท. เฉลี่ยปีอากาศปกติ 2561-2564

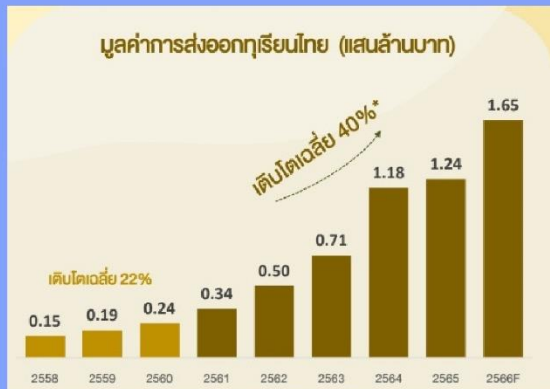
“นครแห่งอารยธรรม น่ายุ่่นำเทียว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช โทร : 075 307 001

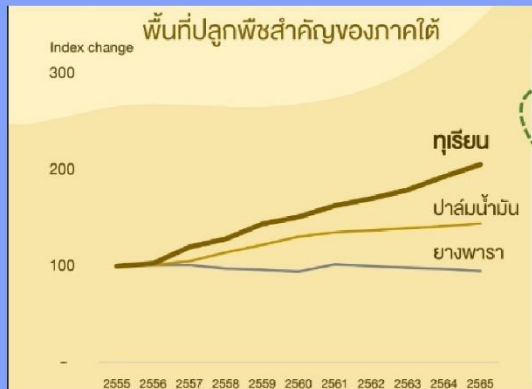
จัดทำโดย : นางอริกา ปรีชาชาญ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

การเติบโตของตลาดทุเรียน

ตลาดทุเรียนเติบโตอย่างก้าวกระโดด จากความนิยมบริโภคทุเรียนของจีน

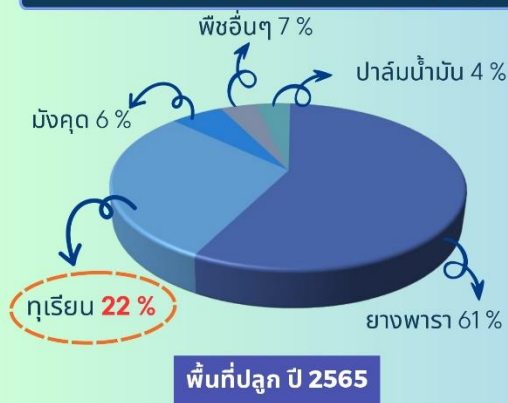

ที่มา : กรมศุลกากร (ทุเรียนสดและทุเรียนแช่แข็ง)

ที่มา : สศก. กรมการค้าภายใน กรมประมง คำวนโดย สปท.

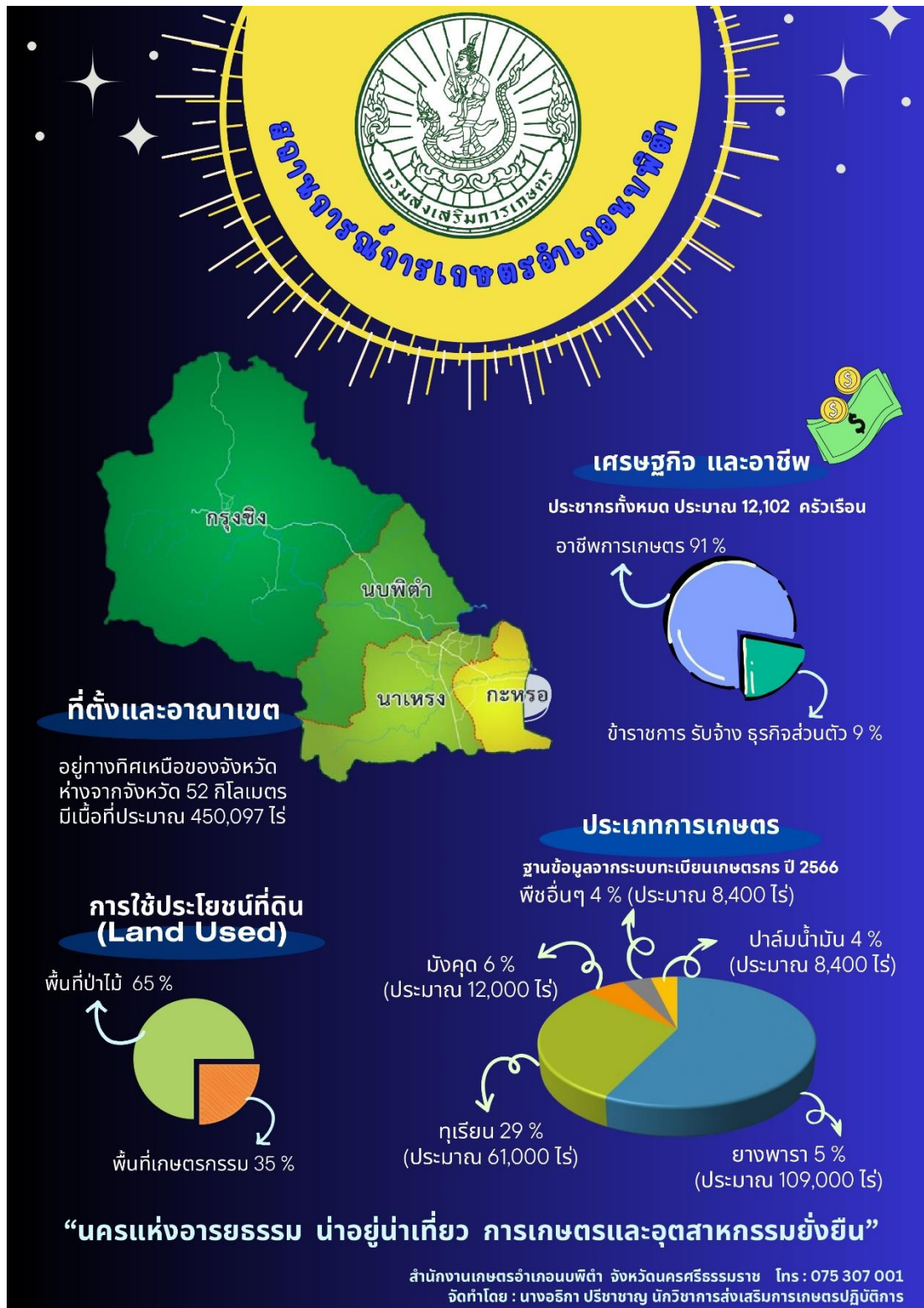
อำเภออบพิตามีพื้นที่ปลูกทุเรียน ปี 2565 - ปี 2566 เพิ่มขึ้น 7 %

ที่มา : ฐานข้อมูลระบบทะเบียนเกษตรกร ปี 2565 และ 2566

“นครแห่งอารยธรรม น่าอยู่น่าเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

สำนักงานเกษตรอำเภออบพิตา จังหวัดนครศรีธรรมราช โทร : 075 307 001
จัดทำโดย : นางอริกา ปรีชาชาญ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

องค์ความรู้ที่ ๒๔ การรวบรวมมังคุดคุณภาพแปลงใหญ่มังคุด อ.ลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

การรวบรวมผลผลิตมังคุดคุณภาพ แปลงใหญ่มังคุดอำเภอลานสกา

นายบุญเดิม ศิริวรรณ
ประธานแปลงใหญ่มังคุด อ.ลานสกา/
จุดรวบรวมและประมูลมังคุด
ที่ทำการกลุ่ม
เลขที่ 127/2 หมู่ที่ 1
ตำบลลานสกา
อำเภอลานสกา
จังหวัดนครศรีธรรมราช
สมาชิก 102 คน
พื้นที่ปลูกมังคุด 737 ไร่

กิจกรรมของกลุ่ม

1. รวบรวมความต้องการของสมาชิกกลุ่มในการจัดซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน
2. ส่งเสริมการผลิตมังคุดคุณภาพ
3. รวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อการจำหน่ายในลักษณะกลุ่ม
4. แปรรูปผลผลิตมังคุดเพื่อรองรับผลผลิตจากสมาชิกกลุ่ม ลักษณะมังคุดคุณภาพ

การรวบรวมผลผลิตมังคุดเพื่อการประมูลราคา กลุ่มแปลงใหญ่มังคุดอำเภอลานสกา และเครือข่าย

เบอร์ 1 มังกรวม	เบอร์ 2 กาก (เขียว)	เบอร์ 3 มังกรวม	เบอร์ 4 ตกโชส	เบอร์ 5 ต่ำ
น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สีผิวเขียวเข้ม 100% ผิวเรียบ 100% ไม่มีตำหนิ 100%	น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สีผิวเขียวเข้ม 100% ผิวเรียบ 100% ไม่มีตำหนิ 100%	น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สีผิวเขียวเข้ม 100% ผิวเรียบ 100% ไม่มีตำหนิ 100%	น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สีผิวเขียวเข้ม 100% ผิวเรียบ 100% ไม่มีตำหนิ 100%	น้ำหนัก 50 กิโลกรัม สีผิวเขียวเข้ม 100% ผิวเรียบ 100% ไม่มีตำหนิ 100%

ลักษณะผล:

1. ผลมีขนาด 100 กรัมขึ้นไป
2. ผลมีสีผิวเขียวเข้ม 100%
3. ผลมีผิวเรียบ 100%
4. ผลมีผิวไม่มีตำหนิ 100%
5. ผลมีน้ำหนัก 50 กิโลกรัมขึ้นไป

วิธีการประมูล:

1. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำบัตรประชาชน และบัตรประชาชนมาแสดง
2. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
3. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
4. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
5. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
6. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
7. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
8. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
9. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร
10. ผู้เข้าร่วมประมูลต้องนำเงินมาฝากธนาคาร

องค์ความรู้ที่ ๒๕ การจัดทำแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนการผลิตพืชเศรษฐกิจ

จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดทำแผนการดำเนินงาน

ขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนการผลิต

พืชเศรษฐกิจ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประจำปี 2567

1.

ประชุมชี้แจงนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การขับเคลื่อนงานภารกิจประจำปี 2567 ในเรื่องของ MR. สันคำ เกษตร

2.

แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนการผลิตพืชเศรษฐกิจ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางกำหนดการประชุมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับที่	ชนิดพืช	วันประชุม	เวลา	จังหวัดที่ประชุม
๑.	ทุเรียน	๑๒ มี.ค. ๒๕๖๗	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ราชบุรี
๒.	ลิ้นจี่	๑๓ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี
๓.	เงาะ	๑๔ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี
๔.	ทุเรียน	๑๕ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี
๕.	ทุเรียน	๑๖ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี
๖.	ทุเรียน	๑๗ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี
๗.	ทุเรียน	๑๘ มี.ค. ๒๕๖๗	๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	ราชบุรี

3.

จัดทำแผนการประชุมรายพืชจำนวน 7 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ สับปะรดทับทิมสยาม ลำไยพันธุ์ใหม่ มะพร้าวผลแก่ และพืชผัก (พริกเขียวมัน, พริกเขียว, พริกทอง)

4.

คนทำงานแต่ละชนิดพืชประชุมจัดทำข้อมูลพื้นฐานและวางแผนดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม

5.

นำเสนอข้อมูลและแผนงานโครงการ/กิจกรรมในการขับเคลื่อน ในที่ประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอประจำเดือน ของพืชทั้ง 7 ชนิด

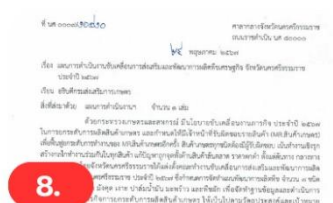
6.

คนทำงานแต่ละชนิดพืช รายงานความผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมในที่ประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอประจำเดือนทุกเดือน

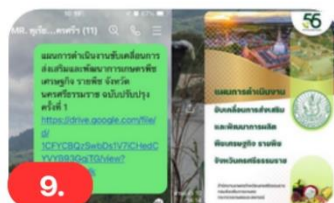
7.

จัดทำรูปเล่มรายงานข้อมูลพืชเศรษฐกิจและแผนงานโครงการในการขับเคลื่อนของพืชทั้ง 7 ชนิด

8.

นำเสนอรายงานรายงานฉบับสมบูรณ์ ส่งให้หน่วยงานในสังกัดและเสนอผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด, รองผู้ว่าราชการจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด, ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม เกษตรจังหวัดสงขลา และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

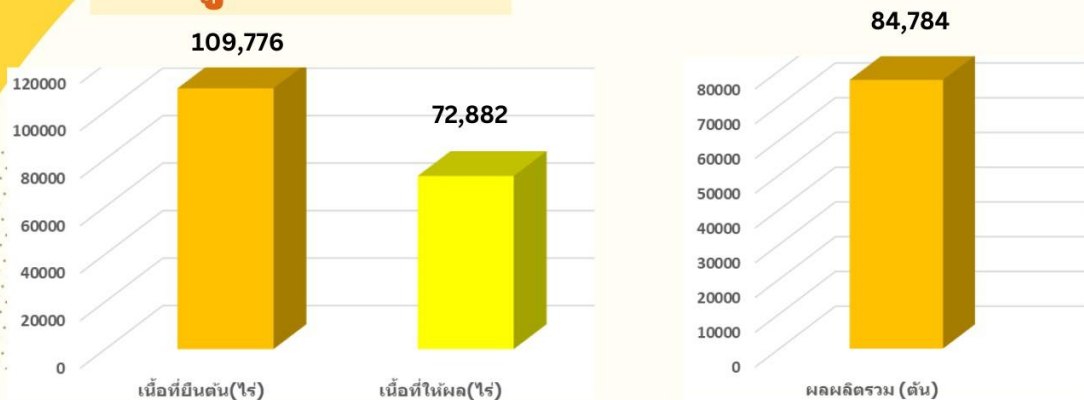

9.

เผยแพร่ข้อมูลทางสื่อออนไลน์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ Website Facebook และ Line Group

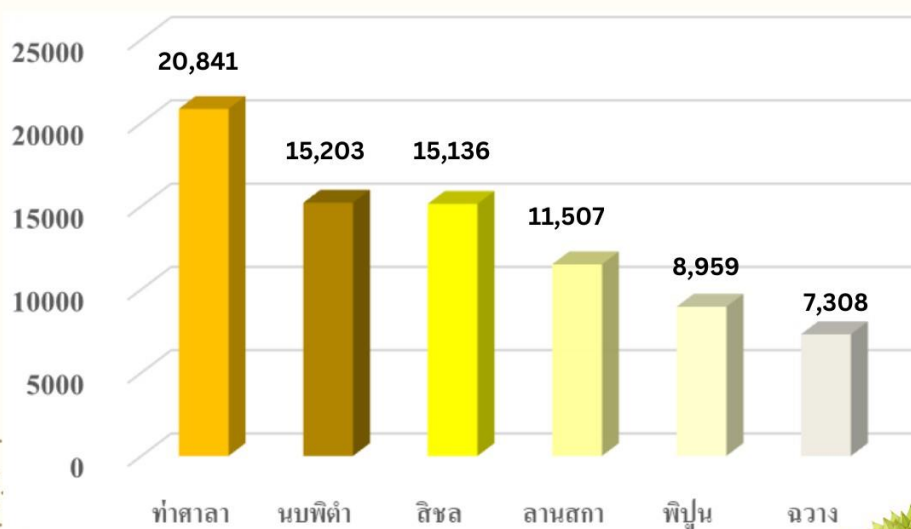
สถานการณ์การผลิตทุเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2567

ข้อมูลการผลิต

ที่มา : ผลการทบทวนข้อมูลของคณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2567

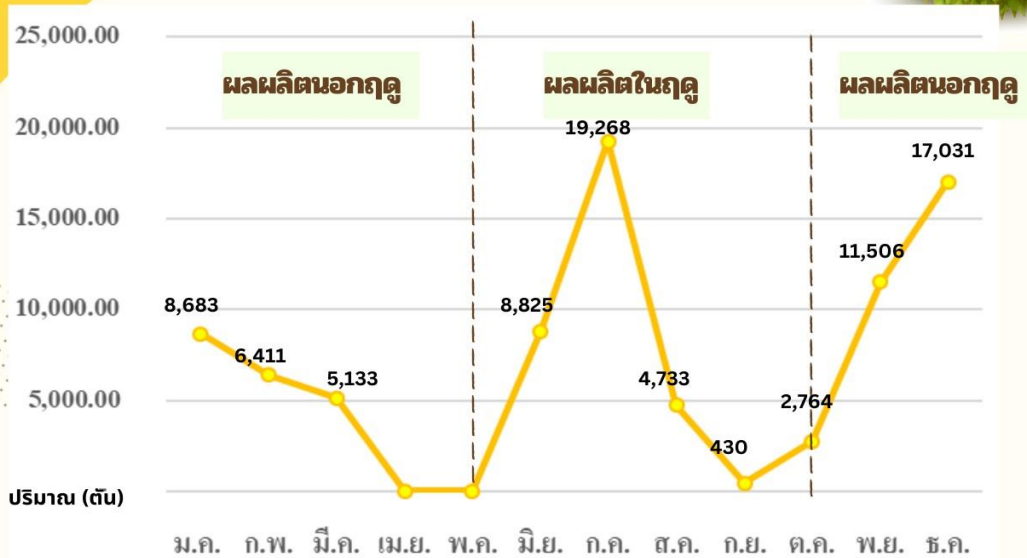
แหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญ

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

คาดการณ์ปริมาณผลผลิต

ที่มา : ผลการทบทวนข้อมูลของคณะทำงานย่อยเพื่อพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ภาคใต้ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2567

ผลผลิตทุเรียนในฤดูการผลิตปี 2567 จำนวน 36,020 ตัน ร้อยละ 42.48 คาดการณ์ ปริมาณผลผลิตทุเรียนจะออกสู่ตลาดมากที่สุดช่วงเดือน กรกฎาคม ประมาณ 19,268 ตัน ร้อยละ 22.72

ผลผลิตทุเรียนนอกฤดูการผลิตปี 2567 ประมาณ 48,764 ตัน ร้อยละ 57.52 มีแหล่งผลิตที่สำคัญคือ อำเภอนบพิตำ ทำศาลา และ อำเภอสิชล เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วช่วงเดือน มกราคมถึงเดือนมีนาคม 2567 จำนวน 20,227 ตัน ร้อยละ 23.86 และจะเก็บเกี่ยวผลผลิตเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2567 จำนวน 28,537 ตัน ร้อยละ 33.66

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลิ้งวิดีโอ การตรวจวิเคราะห์น้ำหนักระหว่างเนื้อทุเรียนเพื่อป้องกันทุเรียน

ด้วยคุณภาพออกสู่ตลาด

<https://www.facebook.com/ksnakhon/videos/๔๒๗๗๒๑๐๕๖๘๐๓๖๕๔>

วิสัยทัศน์
ชุมชนเข้มแข็ง
เกษตรกรรมยั่งยืน
ฟื้นคืนระบบนิเวศ
สู่ระบบเกษตร
อาหารปลอดภัย

ศจช.บางชั้น

ที่ตั้ง 111 หมู่ที่ 16 บ้านทับกลาง ต.บางชั้น
อ.บางชั้น จ.นครศรีธรรมราช
พิกัด 47P X=556122 Y=898681
สมาชิก 40 ราย

1 ความสามารถในการบริหารจัดการ

1.1 มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน โดยแบ่งเป็นคณะกรรมการบริหาร และทีมปฏิบัติการ ได้แก่ ทีมประชาสัมพันธ์ ทีมวิชาการ/หมอมะเขือเทศ ทีมการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์และเมล็ดพันธุ์ธรรมชาติ ทีมการผลิตสารสกัดธรรมชาติ และทีมสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช โดยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน

1.2 มีการกำหนดข้อตกลง/กฎระเบียบ ให้ปฏิบัติร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อน ศจช.

1.3 มีสถานที่ตั้ง ศจช. อยู่ในแหล่งชุมชน มีพื้นที่ประกอบกิจกรรมเป็นสัดส่วน เพียงพอต่อการให้บริการ มีเอกสารวิชาการ สื่อเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงาน ศจช. อย่างครบถ้วน

1.4 มีเอกสารการบันทึกการปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย การบันทึกการผลิตและให้บริการ สารชีวภัณฑ์ เป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้

1.5 มีการขยายผลองค์ความรู้สู่ชุมชน ผ่าน "ศจช.สัญจร" เดือนละ 1 ครั้ง การให้บริการคลินิกพืช สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และมีการอบรมให้ความรู้ เดือนละ 1 วัน และการเป็นวิทยากรให้ความรู้ในโอกาสต่างๆ

1.6 มีการร่วมกันวางแผนการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

จุดประกายในการจัดตั้ง ศจช.

ปี พ.ศ. 2562 เกิดภัยธรรมชาติ (พายุโซนร้อนปาบึก) ทำให้เกิดน้ำท่วม ส่งผลให้เกิดโรคพืชตามมาหล่นล้นดอง กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มาให้กับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ เพื่อแก้ปัญหาโรคพืช ส่งผลให้เกษตรกรสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย และลดปัญหาโรคพืชได้มาก ทำให้เกิดการยอมรับชมเชยเกษตรกรและรวมตัวกันจัดตั้งเป็น

"ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางชั้น"

2 บทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของสมาชิก

2.1 สมาชิกมีความเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลง กฎระเบียบ กติกา ที่ได้ตกลงร่วมกันผ่านมติที่ประชุม

2.2 สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการศูนย์ฯ ทุกขั้นตอน

2.3 สมาชิกมีการประชุมร่วมกันตามกติกานัดหมายอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดแผนปฏิบัติการรายปี

2.4 สมาชิกร่วมกันวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมและแก้ไขปัญหาศัตรูพืช ของสมาชิกและชุมชน

2.5 มีเครือข่ายการเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช ได้แก่

- (1) จัดทำแปลงขยายพันธุ์และเตรียมการระบาดของศัตรูพืชประจำ ศจช. จำนวน 3 แปลง ดังนี้
 - แปลงที่ 1 แปลงทุเรียนหมอนทอง ของนายอนันต์ รักท่าเหนือ พื้นที่ 7 ไร่
 - แปลงที่ 2 แปลงยาวพารา ของนายอรรถกร ยูเช็ด พื้นที่ 5 ไร่
 - แปลงที่ 3 แปลงทุเรียนหมอนทอง ของนายนิกร กิตติเกษม พื้นที่ 14 ไร่
- (2) มีการสำรวจการระบาดของศัตรูพืชเป็นประจำทุกสัปดาห์ และรายงานผลให้ สม.เกษตรอำเภอทราบทุกวันอังคาร
- (3) มีการจัดทำแปลงสาธิตในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชน้ำนํ้ามัน
- (4) มีการเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช สถานการณ์ภัยแล้ง น้ำท่วม ที่จะส่งผลต่อการทำเกษตร โดยมีทีมเฉพาะกิจลงพื้นที่สำรวจการระบาดของศัตรูพืช ร่วมกับ อสม. และรายงานความเสียหายให้ สม.เกษตรอำเภอทราบ เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือต่อไป
- (5) มีการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืช และให้คำแนะนำวิธีป้องกันกำจัด ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ไลน์ ศจช., ไลน์ อสม., ไลน์หมอดินอาสา, เพจ Facebook ศจช.บางชั้น และแจ้งผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืช ณ ที่ทำการ ศจช.

2.6 ร่วมกันผลิตขยายชีวภัณฑ์ที่มีคุณภาพ สามารถให้บริการสมาชิกครบถ้วนทุกคนทั่วไป ได้อย่างทั่วถึง

ปี 2567 ผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ 750 กิโลกรัม สนับสนุนเกษตรกร จำนวน 375 ราย พื้นที่ 848 ไร่ ผลิตสารสกัดสะเดา จำนวน 400 ลิตร สนับสนุนเกษตรกร จำนวน 720 ราย พื้นที่ 392 ไร่ ผลิต/ขยายเมล็ดศัตรูธรรมชาติ จำนวน 30 กล่อว สนับสนุนเกษตรกร จำนวน 20 ราย พื้นที่ 32 ไร่ ผลิตน้ำหมักยาสูบไล่แมลง จำนวน 100 ลิตร สนับสนุนเกษตรกร จำนวน 200 ราย พื้นที่ 270 ไร่ ผลิตกาบแป้นไล่แมลง จำนวน 100 ลิตร สนับสนุนเกษตรกร จำนวน 283 ราย พื้นที่ 425 ไร่

2.7 สมาชิกมีการพัฒนาตนเอง และถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง

- (1) สมาชิกทั้ง 40 ราย มีการเข้าร่วมการอบรมความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- (2) มีการพัฒนาสมาชิกสู่การเป็นหมอมะเขือเทศ ปี 2566 จำนวน 2 ราย ปี 2567 จำนวน 3 ราย
- (3) สมาชิกจำนวน 9 ราย สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นได้
- (4) สมาชิก ศจช. เป็นสมาชิกแปลงใหญ่ต่างๆ จำนวน 17 ราย เป็น อสม. จำนวน 9 ราย และเป็นหมอดินอาสา จำนวน 11 ราย

2.8 ศจช.บางชั้น เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีความพร้อมในการให้บริการทางการเกษตร มีการจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) เป็นที่ศึกษาดูงานแก่บุคคลที่สนใจ

2.9 มีการเชื่อมโยงและประสานงานด้านอารักขาพืช และด้านอื่นๆ กับบุคคลทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รร. สพด.นครศรีฯ,อปท.,ร.ม.,สาธารณสุขอำเภอ,ศพก.บางชั้น,ศดปช.,อสม.,หมอดินอาสา สมาชิกแปลงใหญ่ต่างๆ กลุ่มผู้ปลูกเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

3 การทำการเกษตรใส่ใจสิ่งแวดล้อม

3.1 สมาชิกทั้ง 40 ราย เน้นการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) มีการจัดทำแปลงเรียนรู้การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM)

3.2 มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เน้นการรักษามูลค่าทางธรรมชาติ พื้นที่ระบบนิเวศให้ดีขึ้น ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย

จัดทำตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย เพื่อจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก

3.3 สมาชิกมีการจัดการชีวิตพื้นที่ที่เสื่อมสภาพและปนเปื้อน โดยการฝังกลบ ในกรณีที่มีการใช้สารเคมี ต้องใช้ตามคำแนะนำ และกำจัด ภายหลังบรรจจุสารเคมี โดยการนำไปทิ้งที่จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน

3.4 นำเศษวัสดุสวนเก็บหรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ โดยการนำไปทำน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมัก ส่งเสริมการหยุดเผา ในพื้นที่เกษตรเพื่อลดขยะ ลดมลพิษ ในชุมชน

3.5 มีระบบนิเวศทางการเกษตรที่ดี มีการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง การเพิ่มจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดินอย่างต่อเนื่อง การปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติเพื่อเพิ่มปริมาณและขยายพันธุ์ในธรรมชาติ มีการจัดทำแปลงศึกษาและอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ กระตุ้นให้สมาชิกรู้จักสังเกตและสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

3.6 ผลผลิตของสมาชิกมีความปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP พืช จำนวน 10 ราย 4 ชนิดพืช ได้แก่ ทุเรียน มังคุด สลัดได และมะพร้าวน้ำหอม รวมพื้นที่ 73 ไร่

4 ความคิดริเริ่ม การเรียนรู้และการปรับใช้เทคโนโลยี

4.1 มีการคิดค้นนวัตกรรม รวมถึงการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและชุมชน ดังนี้

- 1) การใช้ไตรโคเดอร์มาร่วมกับกาบแป้นกล่อ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- 2) การใช้ไตรโคเดอร์มา และ BS ร่วมกับระบบการให้น้ำในพื้นที่ลาดเท
- 3) การใช้ไตรโคเดอร์มาป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน
- 4) การศึกษาและอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในท้องถิ่น เพื่อการขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณในธรรมชาติ ควบคุมศัตรูพืช
- 5) การผลิตกับดักล่อแมลงวันผลไม้ ด้วยใบกระเพรา
- 6) การใช้ปุ๋ยหมักร่วมกับเชื้อราไตรโคเดอร์มาในการปลูกพืช
- 7) การใช้หีฟห้อยข้างกำจัดหอยทากในสวนยางพารา
- 8) การขยายพันธุ์แมลงช้างโดยวิธีธรรมชาติ เพื่อควบคุมศัตรูพืช

4.2 มีการขยายผลจากการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้แก่

- 1) สมาชิก ศจช. จำนวน 2 ศูนย์ (ศจช.วังหิน,ศจช.บางชั้น) จำนวน 70 ราย
- 2) สมาชิกกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 10 กลุ่ม แปลงใหญ่ 400 ราย
- 3) เครือข่าย อสม.อำเภอบางชั้น 60 ราย
- 4) เครือข่ายหมอดินอาสา อำเภอบางชั้น 60 ราย
- 5) กลุ่มผู้ปลูกเกษตรกร จำนวน 4 กลุ่ม รวม 128 ราย
- 6) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 3 กลุ่ม รวม 82 ราย
- 7) ศพก.เครือข่าย จำนวน 14 ศูนย์
- 8) เกษตรกรทั่วไป 350 ราย

5 ความมั่นคงและยั่งยืน

5.1 มีสมาชิกเพิ่มขึ้นจากเริ่มต้น 20 ราย เป็น 40 ราย และมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.2 มีเงินทุนหมุนเวียน 37,500 บาท

5.3 ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และ อปท.

5.4 ถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรหลาน และนักเรียนในโรงเรียน เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อยอดการดำเนินงานของ ศจช.

5.5 กำหนดแผนการพัฒนา ศจช. "การพัฒนา ศจช.ให้มีความพร้อมในการเป็น ศจช.ต้นแบบชีวภัณฑ์ชุมชน" เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ และเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการท่องเที่ยวชีวภาพ

จากผลการดำเนินงานทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตของสมาชิกเฉลี่ย 1,365 บาท/ไร่ คิดเป็นเงินมูลค่า 853,125 บาท เพิ่มรายได้เฉลี่ย 23,500 บาท/ไร่ คิดเป็นเงินมูลค่า 14,685,500 บาท

7 ปัจจัยความสำเร็จ การบริหารจัดการ การเงิน พัสดุ

